

אמר רבי עקיבא פרק תשיעי שבת פמ"ו. תורה אור השלם

(א) מנחות כ"ג, (ב) נע"י תוספות בזה קמח ע"י ד"ה כד"ן, (ג) ז"ל וזמ"ר, (ד) ז"ל ויג"ו, ויג"ו רש"י, (ה) ז"ל אחר ד"ה שבעה, (ו) ז"ל ויג"ו, (ז) נשמות לז', (ח) ז"ל ויג"ו תוספות בזה קמח פ"ב ד"ה כד"ן, (ט) נע"י תוס' ע"ז כ"ו ד"ה מאי בעין,

הגהות הב"ח (א) תוס' ד"ה מדבר וכו' פ"ח נגד מדבר ז"ן.

גליון הש"ס

נ"ב קמח יש בנינים ע"י כרש"י בתוספת כרש"י פ"ב כ"ז ונכ"ה ס"ס: שם מ"ד הו"ו לו להקב"ה. ע"י תורת חיים סה"ק דף ע"א ד"ה ולמה נכתבו: שם כ"ב יש ע"ב שנתן שלום. ע"י מהרש"א כ"ח רפ"ד דברכות. וקושימו ומו"ק ב"מ"ב: ע"י ע"ב ד"ה כ"י:

מוסף רש"י

ויכפר על העם. ד' זה מסר לו מלאך המות כשעלה לקב"ה, ששקטות עלה העולם ויחיה ע"י המות כתרם לאותיות ע"י המות דפסר תורה (מנחות כ"ט).

קנאה יש בנינים. שאתם צאים על ידה לידי רציחה: **מסר לו למדו: צאים בשכר.** שרפוך וקראוך אדם נולד מאלמה לשון שפלות: **מסר לו סודו.** להקטיר מחמת קטורת בשעת מגפה ולעמוד בין המתים ובין החיים: **ואי לאו דאמר ליה.** מלאך המות: **מנא ידע.** הלא צבורה לא נכתב: **דנאי אהפ.** בממיה: **קושר כריס.** כגון הנך

דאמר' צפרק הבונה (למנו דף קד). מג"ל דקוף לגבי רי"ש וכן שיעני"ו ג"ך שזריכין כל אות ג' וזינים כדאמרין (במנחות דף ט"ז): **לאש הזי"ן נמתח לימין ולשמאל בגגו"ג.** מעט וכן ראש השי"ת השמאלי וכן כל ראשי שבע אותיות הללו בכל מקום שהן: **אין שלום.** אין דרך לימן שלום: **ענידך.** במקומך: **לעורני.** לומר תלנה מלכתך: **מיר.** בעליה אחרת אמר לו יגדל נא כח ה': (ט) **צא השטן.** הוא יצר הרע המחמיר את האדם הוא העולה ומסטי. (ו) [הואומר] **דהוא מדת הדין אין הגון בעיני: כשעלה משה.** להר אמר להס לסוף מ' יוס אני צא בתוך שש שעות הס ספורים שאתם יוס שעלה צו מן המנין הוס והוא אמר להס מ' יוס שלימים יוס ולילו עמו יוס עלייתו אין לילו עמו שהי צו' בסיון עלה נמלא יוס מ' צי"ו בתמנו הוס צעני: **כשעלה משה.** ועירבצ את העולם והראה דמות חשך ורפילה דמות ענן וערפל וערבוביז לומר ודאי מת משה שהי צלו כבר שש ולא צא. ואי אפשר לומר שלא טעו אלא ציזס המעונן צין קודם חלות לאחר חלות שהי לא ירד משה עד יוס הממרת שנאמר' (וישמינו ממחמת וגו': **צאו שש.** שקצב לכס: **שנאה לענו"ס.** שלא קצלו צו מורה: שפרו

שנתן לי הקב"ה תורה א"ל הקב"ה רבוננו של עולם המורה גנוזה יש לך שאתה משתעשע בה בכל יום אני אחזיק טובה לעצמי אמר לו הקב"ה למשה הואיל ומיעמת עצמך תקרא על שמך שנאמר¹² וזכרו תורת משה עבדי וגו': וא"ר יהושע בן לוי⁶ בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שהיה קושר כתרם לאותיות אמר לו משה אין שלום בעירך אמר לפניו *כלום*⁷ יש עבד שנתן שלום לרבו א"ל היה לך לעזרני מיד אמר לו¹³ ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת (אמר) ר' יהושע בן לוי מ"ד¹⁴ וירא העם כי בושש משה אל תקרי בושש אלא באו שש בשעה שעלה משה למרום אמר להן ישראל לסוף ארבעים יום בתחלת שש אני בא לסוף מ' יום בא שמן ועירבב את העולם אמר להן משה רבכם היכן הוא אמרו לו עלה למרום אמר להן באו שש ולא השגיחו עליו מת ולא השגיחו עליו הראה להן דמות מטתו והיינו דקאמר ליה לאהרן¹⁴ כי זה משה האיש וגו': א"ל ההוא מרבנן לרב כהנא מי שמיע לך מאי הר סיני א"ל הר שנעשו בו גסים לישראל הר ניסאי מיבעי ליה אלא הר שנעשה סימן טוב לישראל הר סימנאי מיבעי ליה א"ל מ"ט לא שכיחת קמיה דרב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע דמעייני באגדתא דרב חסדא ורבה ברי' דרב הונא דאמר תרווייהו מאי הר סיני הר שירדה שנאה לעבו"ם עליו והיינו דאמר ר' יוסי בר' חנינא ה' שמות יש לו מדבר צין שנצטוו ישראל עליו מדבר קדש שנתקדשו ישראל עליו מדבר קדמות שנתנה קדומה עליו מדבר פארן שפרו

בפארן (י) דהוס משמע דפארן היא אומה אחרת כמו שעיר אלא גרם צעיר ומאי צעיר דכתיב (י) דהוס קדש וסיני איקרי קדש דכתיב כספר (תהלים כ"ט) קול ה' יחיל מדבר יחיל ה' מדבר קדש משמע דהיינו בשעת מתן תורה ומיהו קשה לר"י דהא מדבר קדמות היה מורחה של ארץ ישראל דכתיב (דברים כ"ג) ואשלת מלאכים ממדבר קדמות אל סיחון מנך משנן וגו' שהיתה במורח של א"י דכתיב (שם ד) צעבר הירדן מורחה שמש ומדבר צין ופארן היינו צדומה כמו שמשמע בפסוקים שהצאתי ואין יתכן דמדבר קדמות היינו מדבר סיני:

תורה היכן היא. ור"ת וכי שטן לא היה יודע מתן תורה וי"ל דאמרין צמדש לפניו לך דבר שטררו הקב"ה למלאך המות בשעת מתן תורה שלא יקטרג לומר אומה שמעידה לחטוא לסוף מ' יוס צעגל אהה נותן להס התורה והוא שטן והוא מלאך המות כדאמר' צפ"ק דצ"ז (דף ט"ו).

ואמר' נמי בסנהדרין (דף כ"ו): **תושבי שנינה צמאלי מפני השטן:** **לסוף מ' יום אני בא.** פירש בקונטרס דאותו יוס שעלה צו אינו מן המנין והוא היה אומר להס מ' יוס שלימים יוס ולילו עמו יוס עלייתו אין לילו עמו שהי צו' בסיון עלה נמלא יוס מ' היה צי"ו בתמנו ואין נראה לר"י צן רבינו מאיר דזהדיא משמע צפ"ק דיומא (דף ד'). **ליום עלייה מן המנין דקאמר התם בשלמא לר"ע משכחת להו דצי"ו בתמנו נשתדו הלוחות כ"ד דסיון ושתפסר דתמנו מלו להו מ' יומין וכשיצטר בתמנו חמת אלמח חשיב יוס עלייה ואיכא מ' יוס ומ' לילה כשתחשוב לילה שאחר היום ועוד אס לא תחשוב יוס עלייה לא ישלמו מ' ימים אחרונים עד אחר יוס הכפורים ושלמו ציזה"כ שאו א"ל הקב"ה לנמה סלחתי כדכר גס מה שפרש"י צפרשת כי תשא צעי"ט בתמנו עלה קשה לר"י שאו לא תמלא ששלמו מ' ימים אחרונים ציזס הכפורים (ט):**

מדבר צין. קשה לר"י דע"כ מדבר צין לאו היינו מדבר פארן דמדבר צין בתחילת דרומה של ארץ ישראל דכתיב צאלה מסעי והיה לכס פלח נגד (א) ממדבר צין על ידי אדום וכתיב ונסצ לכס הגבול מנגד וגו' והיו מולאומיו מנגד לקדש ברנע וקדש ברנע היינו פארן דכתיב צשילוח מרגלים וישלח אותם משה ממדבר פארן ובספר (יהושע יד) כתיב שאמר ללז בשלות אחי משה מקדש ברנע לרגל את הארץ וכן צאלה הדברים כתיב ונצא עד קדש ברנע ומפיש מיד שלוח מרגלים ועוד דכמה מסעות היו ממדבר פארן עד מדבר צין דבסוף צהעלותך כתיב ואחר נסעו העם מחלרות ויחנו במדבר פארן וצאלה מסעי כתיב ויסעו העם מחלרות ויחנו צרתמה א"י רתמה היינו פארן וחשיב כמה מסעות עד מדבר צין וכן צין פארן נסעי מהלך י"א יוס דכתיב אחד עשר יוס מחורב דרך הר שעיר עד קדש ברנע א"י מדבר צין ופארן וסיני לאו הכל אחד ואורי' דהכל מדב' אחד וגדול היה דע"כ סיני היינו פארן דכתיב הופיע מהר פארן וצפרק שור שנגח ד' וס' (צ"ק דף ל"ח). דרשינן מפארן הופיע ממונן לישראל גזי שור של ישראל שנגח שור של עובד כוכבים פטור ולי"ג צריש מסכת ע"ז (דף כ'): **מאי צעי בשעיר ומאי צעי**

בפארן (י) דהוס משמע דפארן היא אומה אחרת כמו שעיר אלא גרם צעיר ומאי צעיר דכתיב (י) דהוס קדש וסיני איקרי קדש דכתיב כספר (תהלים כ"ט) קול ה' יחיל מדבר יחיל ה' מדבר קדש משמע דהיינו בשעת מתן תורה ומיהו קשה לר"י דהא מדבר קדמות היה מורחה של ארץ ישראל דכתיב (דברים כ"ג) ואשלת מלאכים ממדבר קדמות אל סיחון מנך משנן וגו' שהיתה במורח של א"י דכתיב (שם ד) צעבר הירדן מורחה שמש ומדבר צין ופארן היינו צדומה כמו שמשמע בפסוקים שהצאתי ואין יתכן דמדבר קדמות היינו מדבר סיני:

- 1 וזכור את יום השבת לקדשו: שמות כ ח
- 2 לא תשא את שם ה' אלהיך לשווא כי לא יפקח ה' את עיניו וישא את שמו לשוא: שמות כ ז
- 3 כבוד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך ועל הארמה אשר ה' אלהיך שמות כ יב
- 4 תנבב לא תענה ברעך עד שקר: שמות כ יג
- 5 ה' ארנינו מה אדיר שמך בכל הארץ: תהלים ח י
- 6 עלית למרום שבית שבי לקחת מתנת אבדן ואף סוררים לשון יה אלהים: תהלים סח ט
- 7 ויקח אהרן באשר דבר משה ותרץ אל ה' ויקחל ויחזק ה' ויחזק ביער וחת את הקטרת ויכפר על העם: במדבר יז יב
- 8 ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה: במדבר יז יג
- 9 אלהים הבין דרבה והוא ידע את מקומה: איוב כח כג
- 10 תהום אמר לא בי היא וים אמר אין עמדי: איוב כח כד
- 11 אברון וקודת אמרו באונינו שמענו שמעה: איוב כח כה
- 12 וזכרו תורת משה עבדי אשר יצויה אותם בחרב על כל ישראל: חקים ומשפטים מלאכי ג כב
- 13 ועתה יגדל נא כח אדני באשר דברת לאמה: במדבר יז יז
- 14 וירא העם כי בשש משה קרדת מן ה' ויקחל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלתנו מארץ מצרים לא ידענו מה היתה לו: שמות לב א